

tilvejebringe et Flertal i Udvalget, hvad der desværre ikke er lykkedes os. Maaske der dog kunde blive Flertal derfor her i Salen, idet vi have nedsat de 4 pCt. til 2. Saa er det kun Halvdelen, vi tage, og der bliver da mere end nok tilbage til vedkommende Ejer af en Værdi, som han aldeles ikke har været med til selv at frembringe.

Jeg skal illustrere denne Tanke med nogle aktuelle Eksempler, der vise, hvor heldigt det vilde være, om vi havde disse Lovbestemmelser. Det er kun et Par Maaneder, siden Folketinget paa Statens Vegne var med til at sælge nogle Havnearealer Syd for Kallebodstrand til et privat Kapitalistkonsortium med Bankdirektør Heide i Spidsen. Man solgte disse Arealer, der endnu ikke vare skabte, — endnu rullede Kalvebodernes Vover hen over dem — de fandtes slet ikke, det var Fremtidsværdier. Man solgte dem til en Pris af 5 Kr. 75 Øre pr. Kvadratalen. For et Par Dage siden har dette Kapitalistkonsortium solgt Halvdelen af disse Arealer, der endnu ikke ere til, efter kun at have besiddet dem et Par Maaneder og besiddet dem udelukkende paa Papiret, med en Værdistigning pr. Kvadratalen af 2 Kr. 25 Øre, altsaa for 8 Kr. pr. Kvadratalen. Derved har det nævnte Konsortium paa to Maaneder fra December til Februar tjent 675,000 Kr. Det er et Eksempel, der er i høj Grad oplysende, og som viser, at naar Rigsdagen og Regeringen gør saadanne Ting, som de have gjort her, vilde det være en stor Fordel, om man havde en Lovbestemmelse, hvorefter der dog kunde føres en rimelig Del, en lille Del i alt Fald af denne Værdistigning tilbage til det Samfund, der har skabt den. Den samme Bandirektør Heide har i disse Dage købt et større Areal paa Kristianshavn, Rismøllen med dertil hørende Grund. Han har været saa heldig at gøre det, akknrat lige før der her i Folketinget blev fremsat et Lovforslag om Nyboders Flytning til Kristianshavn, en Flytning, der utvivlsomt vil forhøje Værdien af disse Grundarealer overordentligt. Var det nu ikke heldigt, om vi, naar en saadan Kapitalist er saa heldig at gøre en saadan Forretning, havde Lejlighed til at tage en passende Andel af denne Værdistigning, der ikke skyldes vedkommende Direktørs eget Arbejde? Maaske vil han paastaa, at det skyldes hans eget Arbejde, hans geniale Blik, hans store Forretningstalent. Og det kan jo godt være, at det er saa, men det er

dog et Arbejde, der neppe her i denne Sal vil blive regnet for et virkeligt Arbejde, det, der skyldes, at han har været saa heldig. Jeg antager, at det er et Arbejde, der nærmest foregaar ved en bedre Middag sammen med formaaende, indflydelsesrige og meget vidende Venner. Et saadant Arbejde kan man jo gerne kalde et Arbejde. Til Tider kan det vel være austrengende nok. Vi høre jo ikke saa sjældent, at naar det Arbejde efter Vinterens Forløb er til Ende, maa vedkommende rekreere sig nede ved et Bade-sted for at komme til Kræfter oven paa den store Anstrengelse. Jeg tænker, at disse Forretninger blive til ved Arbejdet med under den bedre Middag at faa Besked af Folk, der kende til Tingene. Det er, som sagt, et Arbejde, som man gerne fra den Side af Samfundet kan kalde et Arbejde, men som her i Folketinget neppe vil blive kaldt for et saadant. Og en Værdistigning, der skyldes den Slags Arbejde mene vi, Samfundet burde kunne tilegne sig, i hvert Tilfælde en betydelig Part deraf, ja, vi mene i Grunden det hele.

Det kan ikke nægtes, at det er ærgerligt, naar man ser tilbage paa Udviklingen, at man ikke for hundrede Aar tilbage, da Byerne begyndte at tiltage saa stærkt, som de have gjort i det 19de Aarhundrede, havde en saadan Adgang til at ekspropriere Værdistigningen. Tænk, hvorledes Samfundet vilde have været stillet nu! Tænk, hvorledes Kommunerne vilde have været stillede nu, om man havde haft en saadan Adgang. Det er det yderste Øjeblik at indføre den. Vi havde haft ganske andre og lave Kommuneskatter. Der var de Kommuner, f. Eks. Esbjerg, Sundbyerne og mange andre, hvor man slet ingen Kommuneskatter havde haft, hvis man havde kunnet beskatte Værdistigningen og beskatte den ordentlig. Og fra ingen Side vil man jo være i Stand til at indvende det allermindste mod dette Princip, saa retfærdigt er det, saa soleklart indlysende er dets Retfærdighed, saa snart Princippet en Gang er fremsat. Jeg vil da meget anbefale det høje Ting ved denne Lejlighed at godkende dette Princip. Jeg synes heller ikke, at fra det andet Ting kan der indvendes noget derimod, jeg ved ikke, hvad det skulde være. Nu ligger hele Grundlaget for os. Vi have faaet Forslag om en Ejendomsskyld og en 5-aarlig Vurdering, vi have altsaa Grundlaget, hele det ydre Apparat. Vi skulde dog have disse Vurderinger, hvorfor saa ikke hvert 5te Aar inddrage i Samfundets Besiddelse, dels i Statens og dels i Kom-